

တၢ်မံယုာ်အိၣ်ယုာ်တပူၤယီၤလၢအဂ့ၤ

တၢ်အိၣ်ယုာ်တပူၤယီၤလၢအဂ့ၤစံးတၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢ အမၤမ့ၢ်နကစၢ်အသးဒီး ပုၤလၢနအိၣ်ယုာ်တဂၤ အသ့ၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်ရဲလိာ်မ့ၢ်လိာ်သးလၢအပွဲၤဒီး တၢ်ပာ်ကဲလိာ်သးန့ၣ်လီၤ. လၢကီၢ်ခဲနဒၣ်အပူၤန့ၣ် ပုၤဒီးမၤဝဲခံၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ထဲသိးတုၤသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဆၢတဲာ်တၢ်တပူၤယီၤ ပာ်ယုာ်ဒီး တၢ်ဆၢတဲာ်လၢ ကမံယုာ်လိာ်သးန့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒီးမၤဝဲခံၣ်ကပၤလၢအိၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢ ကမံယုာ်လိာ်သးန့ၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤမ့ၢ်မၤဆူၣ်ပုၤအဂၤတဂၤ လၢကမံယုာ်လိာ်သးန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်ဖျါအသးဝံၤဒၣ်ကယၢ် တဘၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်. တၢ်တဲသကိးတၢ်ပိာ်တၢ်ပိာ်န့ၣ် မ့ၢ်နီၣ်ဝံာ်ခံၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ယုာ်တပူၤယီၤ လၢအပွဲၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီ ဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါန့ၣ်လီၤ.

ဒီးသဒၣ်နကစၢ်ဒီး ပုၤလၢနအိၣ်ယုာ်တဂၤ လၢယဲသဲတၢ်ဆါ

နဖျါသးဝံၤမ့ၢ်ဂ့ၤတဝံၤမ့ၢ်ဂ့ၤ အရ့ဒိၣ်လၢ နကဘၣ်ဒီးသဒၣ်နသး မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢနအိၣ်ယုာ်တဂၤ ဒ်သိးသုတန့ၢ်ဘၣ် ယဲသဲတၢ်ဆါတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကျဲအဂ့ၤကတၢ်လၢ နကဟးဆူးယဲသဲတၢ်ဆါန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲလၢ နကဘၣ်လူၤပိာ်ထွဲ တၢ်ဘျၢလၢလၢတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

- ပုၤလၢနသးလၢတၢ်မံယုာ်နါစိၤ. တဘၣ်မံယုာ်တၢ်တဂ့ၤ တချုးလၢနဖျါသးဝံၤ မ့တမ့ၢ်နထံၣ်န့ၢ် နသးသမူအတံၤသကိးဒီးဘၣ်. တၢ်မံယုာ်ပုၤအါဒီးအါဂၤန့ၣ် မၤအါထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ နကန့ၢ်ဘၣ် ယဲသဲတၢ်ဆါ မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤပုၤအဂၤန့ၣ်လီၤ.
- တီၤဒီးနသးသမူအတံၤသကိး နမ့ၢ်ဟးမံယုာ်ဒီးပုၤဂၤန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကန့ၢ်ဘၣ် ယဲသဲတၢ်ဆါဒီး ဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤက့ၤ နဖိနမၤသ့ဝဲလီၤ.
- သူထွဲၣ်ဖျါတၢ်တၢ်လၢဖဲနမံယုာ်တၢ်အခါတက့ၢ်.
- နမ့ၢ်အိၣ်ကသံၣ်လၢအကူစါ ယဲသဲတၢ်ဆါန့ၣ် တဘၣ်မံယုာ်တၢ်ဖဲနအိၣ်ကသံၣ်အခါတဂ့ၤ.

နန့ၢ်ဘၣ်ယဲသဲတၢ်ဆါသ့ဒ်လဲၣ်

ပုၤတဂၤဂ့ၤတဂၤဂ့ၤ ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ယဲသဲတၢ်ဆါသ့ဝဲလီၤ. နဒီးန့ၢ်ဘၣ်ယဲသဲတၢ်ဆါ ဒီးဖျါ သ့ၣ်ဒီးက့ၢ်ဂီၤထံနီၣ် သ့ဘၣ်ဆၣ် ညီန့ၢ်ပုၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဒီးဖျါ တၢ်မံယုာ်လိာ်သးန့ၣ်လီၤ. လၢကီၢ်ခဲနဒၣ်အပူၤန့ၣ် နမၤပုၤလၢ အမံယုာ်နၤတဂၤ သူထွဲၣ်ဖျါသ့ဝဲဒီး တဘၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်.

ယဲသဲတၢ်ဆါလၢကီၢ်ခဲနဒၣ်

ယဲသဲတၢ်ဆါန့ၣ် အိၣ်ဝဲအါမးလၢ ကီၢ်ခဲနဒၣ်အပူၤလီၤ. ပုၤကညီယဲသဲတၢ်ဆါ (HIV) မ့ၢ်တၢ်ဆါလၢ အအာတကလုာ် လၢအဒူးကဲထီၣ် အူးစံတၢ်ဆါ (AIDS) ဒီးကသံၣ်လၢ အကယါဘျၢအူးစံတၢ်ဆါ တအိၣ်ဘၣ်. ပုၤယီထံသ့ၣ်ညါတၢ်တဲဘၣ်ပုၤလၢ မ့ၢ်မဆါတနံၤညါအံၤ ပုၤနီၣ်ဂံၢ် ၅၈၀၀၀ ဂၤယုာ်ယုာ် လၢကီၢ်ခဲနဒၣ်အပူၤ အိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါ ဒီးအဝဲသ့ၣ်အါဂၤဒၣ်လဲၣ် တသ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢ အအိၣ်ဒီး HIV ယဲသဲတၢ်ဆါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး တၢ်ဆါအပနီၣ်ဘၣ်န့ၣ် တသ့ၣ်ညါဝဲလၢ အအိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါဘၣ်. ဒီးဖျါလၢ နတသ့ၣ်ညါလၢ မ့ၢ်ပုၤတဂၤဂ့ၤတဂၤဂ့ၤ အိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါဘၣ်အယီ အရ့ဒိၣ်လၢ နကဘၣ်ဒီးသဒၣ်နသး ဒ်သိးတၢ်ဆါတဘၣ်ကူဘၣ်ကံၤနၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မူဒါလကဘဉ်ဒူးသ့ၣ်ညါပုၤလၢနအိၣ်ယုၣ်တဖၣ်လၢနအိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါ

အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါ လၢအကဘဉ်ကူဘဉ်ကံၤ ပုၤလၢနအိၣ်ယုၣ်တဂၤသ့ၣ်န့ၣ် နကဘဉ်ဒူးသ့ၣ်ညါအီၤ တချုးလၢ နမံၤယုၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် မၤတၢ်တခါခါလၢ အဘဉ်ကူဘဉ်ကံၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်သူထွၣ်ဖျါန့ၣ် နတလိၣ်ဒူးသ့ၣ်ညါ ပုၤလၢနမံၤယုၣ်တဂၤလၢ နအိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်နမ့ၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါတခီၣ်ဂ့ၤဝဲလီၤ.

တၢ်ဖိၣ်ထွဲလၢနမ့ၢ်တဒူးသ့ၣ်ညါပုၤလၢနအိၣ်ယုၣ်တဂၤ

တၢ်မၤဘဉ်ကူဘဉ်ကံၤပုၤဂၤခီဖျါ တၢ်မံၤယုၣ်လၢအတအိၣ်ဒီး တၢ်ဒီးသဒၢဘဉ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤကမၣ်ဘၢကွီၢ် (Criminal Offence) န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါ ဒီးတသူထွၣ်ဖျါဘဉ် ဒီးတဒူးသ့ၣ်ညါပုၤလၢ နမံၤယုၣ်တဂၤ လၢနအိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါဘဉ်န့ၣ် တၢ်ကဟံၣ်နၢအရၢလၢ တၢ်မၤကမၣ်ဘၢကွီၢ်ဒီး ဒူးလီၤနၢလၢယိၣ်ပူၤ အါနံၣ်အါလါန့ၣ်လီၤ.

မၤကွၢ်သးလၢယဲသဲတၢ်ဆါ

နလဲၤမၤကွၢ်သးလၢ ယဲသဲတၢ်ဆါ လၢတၢ်ဆါဟံၣ်ဖိ ဒီးတၢ်ဆါဟံၣ်ဖးဒိၣ် လၢမဲၤနံၤထီၣ်ဘၢကီၢ်ရှုၣ်အံၤ သ့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကွၢ်သး တလၢၣ်အပူၤကလံၤဘဉ်ဒီး တၢ်တဝဲဖျါထီၣ်တၢ်မၤကွၢ်သးအစၢအံၤ ဆူပုၤနီတဂၤအအိၣ်ဘဉ်ဒီး နကသ့ၣ်ညါဘဉ်ထဲတဂၤခီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါဟံၣ်ဖိ လၢမဲၤနံၤထီၣ်ဘၢအပူၤ အိၣ်ဝဲဒၣ်ခံဖျါလၢ နမ့ၢ်လဲၤမၤကွၢ်သးဒီး တလိၣ်တဲဖျါထီၣ်နမံၤဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

- Nine Circles Community Health Centre, 705 Broadway, Winnipeg (204) 940 6000
- Public Health Services, Unit A, 800 Rosser Avenue, Brandon (204) 571 8483

နကြၢးမၤကွၢ်သးလၢ HIVယဲသဲတၢ်ဆါ ဒီးယဲသဲတၢ်ဆါတဖၣ်မ့ၢ်လၢ

- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘဉ်ယိၣ်လၢ နတၢ်မံၤယုၣ်ဒီး ပုၤလၢနအိၣ်ယုၣ်တဂၤ အတၢ်မံၤယုၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့
- နမ့တမ့ၢ်ပုၤလၢနအိၣ်ယုၣ်တဂၤ ဟးမံၤယုၣ်ဒီး ပုၤလၢအဂၤတဖၣ်
- ထွၣ်ဖျါဟးဂီၤ မ့တမ့ၢ် နတသူထွၣ်ဖျါဘဉ်
- နဘဉ်တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်နၢ မ့တမ့ၢ်မၤဆူၣ်နၢလၢကမံၤယုၣ်
- နဘဉ်ဒီးပုၤဂၤအသ့ၣ်အထံ (အဒိ နဖိၣ်ဘဉ်ထးလၢပုၤသူဝံၤ လၢတၢ်တဟံၣ်သ့ၣ်ပာ်သးအပူၤ)

နတၢ်မၤကွၢ်သးအစၢမ့ၢ်ဖျါလၢ နအိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါန့ၣ် နကဘဉ်ဒူးသ့ၣ်ညါ ပုၤလၢနမံၤယုၣ်လၢအပူၤကွၢ် တဖၣ်ခဲလၢၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး HIVယဲသဲတၢ်ဆါဒၣ်လဲၣ်, နကြၢးလဲၤမၤကွၢ်သး အသီတဘျီ ဝဲစ့ၤလၢဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. HIVယဲသဲတၢ်ဆါ တဘျီဘျီတဖျါထီၣ်လၢ တၢ်မၤကွၢ်ပူၤဖဲ တၢ်ယၢ်ဘဉ်ကူဘဉ်ကံၤ သီသီအကတီၢ်န့ၣ်ဘဉ်.